

V I Lenin

Proletariat och bönder

Bondeförbundets nu pågående kongress i Moskva aktualiserar åter den angelägna frågan om socialdemokratins förhållande till bonderörelsen. För de ryska marxisterna har denna fråga alltid varit angelägen, när de har bestämt sitt program och sin taktik. Redan i de ryska socialdemokraternas första programutkast, tryckt utomlands år 1884 av gruppen Arbetets frigörelse, ägnades bondefrågan den allvarligaste uppmärksamhet.

Sedan dess har det inte förekommit något enda stort marxistiskt verk om allmänna frågor, har det inte funnits något enda socialdemokratiskt pressorgan, där de marxistiska åsikterna och parollerna inte har upprepats, utvecklats eller tillämpats på enskilda fall.

Frågan om bonderörelsen har nu blivit aktuell inte bara i teoretiskt, utan också i högst omedelbart praktiskt avseende. Nu är det nödvändigt att förvandla våra allmänna paroller till direkta appeller, riktade till de revolutionära bönderna från det revolutionära proletariatet. Nu har den tid kommit, då bönderna framträder som medvetna skapare av ett nytt ryskt livsmönster. Den stora ryska revolutionens gång och utgång kommer i mycket hög grad an på hur böndernas medvetenhet utvecklas.

Vad önskar sig bönderna av revolutionen? Vad kan revolutionen ge bönderna? Det är de två frågor som måste lösas av varje politiskt aktiv person och i synnerhet av varje medveten arbetare, vilken är politiker i ordets bästa bemärkelse, som inte vulgariserats av borgerligt politiserande.

Bönderna vill ha jord och frihet. Härom kan det inte råda delade meningar. Alla medvetna arbetare stöder med all kraft de revolutionära bönderna. Alla medvetna arbetare önskar och eftersträvar att bönderna skall få all jord och all frihet. All jord – det innebär att inte nöja sig med några partiella eftergifter och allmosor, att utgå från att godsägarnas jordinnehav skall avskaffas, inte från att bönderna skall komma överens med godsägarna. Och det medvetna proletariatets parti, socialdemokratin, har på det mest bestämda sätt uttalat sig i denna riktning: på sin 3:e kongress, som hölls i maj i år, antog RSDAP en resolution, som direkt uttalar stöd åt böndernas revolutionära krav, *inbegripet konfiskation av alla privatägda jordegendomar*. Denna resolution visar klart, att de medvetna arbetarnas parti stöder böndernas krav på all jord. Och den resolution, som vårt partis andra hälft antog på sin konferens, sammanfaller till innehållet helt med 3:e RSDAP-kongressens resolution i *detta* avseende.

”All frihet” – det innebär att de ämbetsmän och befattningshavare, som administrerar samhällets och statens angelägenheter, skall utses genom val. ”All frihet” – det innebär ett totalt avskaffande av den statsmakt som inte helt och uteslutande är avhängig av folket, inte väljs av folket, inte är underordnad folket, inte kan avsättas av folket. ”All frihet” – det innebär att det inte är folket som skall underordna sig ämbetsmännen, utan ämbetsmännen som skall underordna sig folket.

Naturligtvis är det inte alla för jord och frihet kämpande bönder som har en helt medveten inställning till denna kamp och går så långt som till att kräva republik. Men det står utom allt tvivel att bondekraven har en demokratisk inriktning. Därför är bönderna garanterade proletariatets stöd åt dessa krav. Bönderna skall veta att den röda fana, som höjts i städerna, betyder kamp inte bara för industri- och lantarbetarnas mest näraliggande och angelägna krav, utan också för kraven från miljoner och tiotals miljoner småbrukare.

Rester av livegenskap i alla former och av allehanda slag trycker än idag som en skoningslös tyngd ner böndernas hela massa, och proletariatet har under den röda fanan förklarat krig mot detta förtryck.

Men den röda fanan innebär inte bara att proletariatet stöder böndernas krav. Den står också för proletariatets egna krav. Den innebär inte bara kamp för jord och frihet, utan också kamp mot all utsugning av människor, kamp mot folkmassornas armod, kamp mot kapitalets välde. Och här ställs vi inför den andra frågan: vad kan revolutionen ge bönderna? Många uppriktiga vänner till bönderna (bland dem exempelvis socialistrevolutionärerna) bryr sig inte om denna fråga, märker inte hur viktig den är. De tror att det räcker med att ställa och lösa frågan om vad bönderna önskar, att det räcker med att få svaret: jord och frihet. Detta är ett stort misstag. Full frihet, val av alla ämbetsmän ända upp till statsöverhuvudet undanröjer inte kapitalets välde, avskaffar inte fåtalets rikedom och massornas armod. Ett totalt avskaffande av det privata jordägandet eliminerar inte heller kapitalets välde eller massornas armod. Även på jord, som tillhör hela folket, kommer bara den som äger kapital, bara den som har redskap, kreatur, maskiner, utsäde, kontanta medel överhuvudtaget osv att kunna bedriva jordbruk självständigt. Och den som inget annat har än sina arbetshänder förblir alltid kapitalets slav, även i en demokratisk republik, även om jorden tillhör hela folket. Det är en villfarelse att tänka sig en "socialisering" av jorden utan en socialisering av kapitalet, att ett jämställt brukande av jorden är möjligt medan kapitalet och varuekonomin består. I nästan alla länder i Europa har socialismen upplevt tider, då majoriteten har delat denna villfarelse eller någon liknande. Erfarenheterna från arbetarklassens kamp i alla länder har i praktiken visat detta misstags hela farlighet, och de socialistiska proletärerna i Europa och Amerika har nu helt frigjort sig från det.

De medvetna arbetarnas röda fana innebär alltså, för det första, att vi med all kraft stöder böndernas kamp för all frihet och all jord; den innebär, för det andra, att vi inte stannar vid detta utan går vidare. Förutom kampen för frihet och jord för vi också en kamp för socialism. Kampen för socialism är kamp mot kapitalets välde. Denna kamp förs främst av lönarbetarna, som direkt och helt är beroende av kapitalet. En del av småägarna själva har kapital, utsuger själva inte sällan arbetare. Av småbönderna är det därför inte alla som ställer upp bland dem som kämpar för socialism, utan det gör bara de som beslutsamt och medvetet går över till arbetarnas sida mot kapitalet, på det gemensamma ägandets sida mot privatägandet.

Det är därför socialdemokraterna säger, att de tillsammans med alla bönder kämpar mot godsägarna och ämbetsmännen, och dessutom kämpar de, städernas proletärer tillsammans med landsbygdens, mot kapitalet. Kampen för jord och frihet är demokratisk kamp. Kampen för att undanröja kapitalets välde är socialistisk kamp.

Låt oss alltså sända en varm hälsning till Bondeförbundet, som har beslutat att samfällt och ståndaktigt, helhjärtat och utan vacklan kämpa för full frihet och för all jord. Dessa bönder är verkliga demokrater. Deras misstag när det gäller att förstå demokratisms och socialismens uppgifter måste vi för dem såsom bundsförvanter, som den gemensamma stora kampen förenar oss med, klargöra tålmodigt och uthålligt. Dessa bönder är verkliga revolutionära demokrater, med vilka vi tillsammans måste gå och kommer att gå till kamp för den pågående revolutionens fullständiga seger. Vi hyser stor och full sympati för planen på en generalstrejk, för beslutet att såväl städernas arbetare som alla fattigbönder nästa gång skall resa sig samfällt, gemensamt. Alla medvetna arbetare kommer att göra alla ansträngningar för att hjälpa till med att genomföra denna plan. Men inget förbund ens med de mest hederliga och beslutsamma revolutionära demokrater kan få proletärerna att glömma sitt ännu större och viktigare mål, kampen för socialismen, för totalt avskaffande av kapitalets välde, för alla arbetande människors frigörelse från all utsugning. Framåt, arbetare och bönder, till

gemensam kamp för jord och frihet! Framåt, proletärer, förenade av den internationella socialdemokratin, till kamp för socialismen!

Novaja Zjizn nr 11, den 12 november 1905

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 12, s 94-98